

EXAMENSARBETE

Våren 2013

Sektionen för Hälsa och Samhälle
Företagsekonomi

Hållbarhetsredovisning

*Hur styrelsens egenskaper påverkar
hållbarhetsredovisning*

Författare
Armend Gashi
Ivan Matanovic

Handledare
Timurs Umans

Examinator
Pernilla Broberg

Förord

Vi vill passa på att tacka vår handledare Timurs Umans, för ett riktigt lärorikt och gott samarbete. Han har med goda råd och erfarenheter bidragit till att leda våra tankar i rätt riktning och göra denna uppsats till något vi är mycket stolta över.

Slutligen vill vi tacka våra familjer och vänner som har gett oss betydelsefullt stöd och uppmuntran under hela processens gång.

Armend Gashi

Ivan Matanovic

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Högskolan Kristianstad, våren 2013

Titel: Hur styrelsens egenskaper påverkar företagets hållbarhetsredovisning

Seminariedatum: 2013-06-03

Ämne/kurs: FE6073

Författare: Armend Gashi och Ivan Matanovic

Handledare: Timurs Umans

Nyckelord: Miljöredovisning, Styrelsens egenskaper, Hållbarhetsredovisning, Mångfald.

Bakgrund och problemformulering: Eftersom allt fler svenska företag väljer att hållbarhetsredovisa, ansåg vi att styrelsens egenskaper spelar en stor roll och ville undersöka hur de olika egenskaperna påverkar hållbarhetsredovisningen i företag.

Syfte: Syftet med uppsatsen är att undersöka och analysera hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Genom att undersöka och analysera styrelsens egenskaper som innefattar kön, ålder, kulturell mångfald och besittningstid har vi tagit reda på om styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen.

Metod: Uppsatsen har en deduktiv ansats med ett positivistiskt synsätt för att framställa svar vad gäller våra hypoteser. Datainsamlingen genomfördes genom att vi samlade in och analyserade hållbarhetsredovisningar samt årsredovisningar. Den kvantitativa metoden genomfördes genom att vi undersökte och analyserade 120 företag som befinner sig under Large Cap och Medium Cap och samtliga företag är noterade i Stockholmsbörsen.

Teori: Inom hållbarhetsredovisningen finns olika teorier som förklarar företagets hållbara utveckling och hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Vidare ställs fyra hypoteser utifrån intressentteori, legitimitetsteori, institutionell teori, agentteori samt positiv redovisningsteori med syfte att förklara om styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen.

Analys och slutsats: I analysen prövas våra hypoteser gentemot de statistiska testerna för att se om det förekommer något positivt signifikant samband mellan hypoteserna. Därefter presenteras resultatet av hypoteserna som en slutsats. Våra resultat visar att det inte förekommer något positivt signifikant samband mellan samtliga variabler. Dock kan vi konstatera att det förekommer ett positivt signifikant samband vad gäller antal anställda på företaget, vilket visar att ju fler anställda företagen har, desto mer är företagen benägna att hållbarhetsredovisa.

ABSTRACT

**Bachelor Dissertation in Business Administration, Kristianstad University College,
Spring 2013**

Title: How Board Characteristics Affect Sustainability

Seminar date: June 3, 2013

Course: FE6073

Authors: Armend Gashi and Ivan Matanovic

Supervisor: Timurs Umans

Keywords: Environmental Report, Board characteristics, Sustainability.

Background and problem: As more and more Swedish companies choose to report sustainability, we considered board characteristics to play a major role and we wanted to explore how their characteristics affect the sustainability report.

Purpose: The purpose of this paper is to investigate how board characteristics affect sustainability by studying and analyzing the companies' annual reports.

Method: The study is deductive with a positivistic approach to produce answers in terms of our hypotheses. Data collection was carried out by collecting and analyzing annual reports and sustainability reports. The quantitative method consists of a study involving 120 companies listed on the Stockholm Stock exchange. All companies are under Large Cap and Medium Cap.

Theory: The sustainability report contains a different perspective that explains the company's sustainable development and how the board's various characteristics affect that report. The study uses stakeholder theory, legitimacy theory, institutional theory, agency theory and positive accounting theory.

Analysis and Conclusion: In the analysis we test our hypotheses against the statistical tests to see if there is a positive significant relationship between the hypotheses. Then we present the results of the hypotheses in the conclusion. Our results show that there is no positive significant correlation between all the variables. However, we have observed that there is a positive significant relationship in terms of number of employees in the company. The more employees the company has, the more they are prone to sustainability reporting.

FÖRKORTNINGAR

CERES	Coalition for Environmentally Responsible Economies
ROI	Avkastning på investeringen
ROE	Avkastning på eget kapital
TMT	Top Management Team
BoD	Board of Directors
GRI	Global Reporting Initiative
CSR	Corporate Social Responsibility-
VD	Verkställande Direktör
CSP	Corporate Social Performance
PWC	PricewaterhouseCoopers
FAR	Branschorganisation för revisorer och rådgivare.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	9
1.1 Bakgrund	9
1.2 Problemdiskussion	11
1.3 Problemformulering	13
1.4 Syfte	13
2. Vetenskaplig metod.....	15
2.1 Vetenskapligt synsätt	15
2.2 Vetenskaplig ansats.....	15
2.3 Val av metod.....	16
3. Teoretisk referensram.....	18
3.1 Intressentteori.....	18
3.2 Legitimitetsteori	20
3.3 Institutionell teori.....	21
3.4 Agentteori.....	22
3.5 Positiv redovisningsteori	23
3.6 Styrelsens funktion.....	24
3.7 Hållbarhetsredovisning.....	25
3.7.1 Corporate Social Responsibility	25
3.7.2 GRI	26
3.7.3 GRI i Sverige	27
3.7.4 Syfte och vision med GRI.....	27
3.7.5 Tripple Bottom Line.....	27
3.8 Styrelsevariabler	30
3.8.1 Kön	31
3.8.3 Styrelsens erfarenhet/anställningstid	32
3.8.4 Kulturell mångfald	33
4. Empirisk metod.....	34
4.1 Undersökningsmetod	34
4.2 Data insamling.....	34
4.3 Urval	35
4.4 Operationalisering.....	35
4.4.1 Beroende variabel.....	35
4.4.2 Oberoende variabler.....	36

4.4.3 Kontrollvariabler	36
4.5 Validitet och reliabilitet	37
5. Empiri och Analys	39
5.1 Deskriptiv statistik	39
5.2 Statistisk analys	42
5.3 Hypotesprövning och regression analys.....	44
6. Slutsats och diskussion	48
6.1 Slutsatser	48
6.2 Förslag till vidare forskning	50
Referenslista	52
Bilaga 1. Intressentmodellen och Triple Bottom Line	58
Bilaga 2. CSR-Nyckelord.....	59

1. Inledning

Första kapitlet inleds med en presentation av det valda ämnets bakgrund samt en problemdiskussion och problemformulering. Därefter följer uppsatsens syfte.

1.1 Bakgrund

Styrelsens betydelse och ansvar för företaget har under de senaste åren blivit allt större, då man vill nå en hög konkurrenskraft och ett bättre resultat. Styrelsens främsta uppgift är att utnämna en ledning tillsammans med en VD. En annan uppgift styrelsen har är att övervaka och vägleda företagsledningen. För att uppnå en hög effektivitet är det viktigt att informationen inhämtas smidigt och i god tid. Informationen bör inte vara alltför detaljrik så därför är det ännu viktigare för styrelsen att ta hänsyn till ledningens åsikter och synpunkter (Braun, 2007).

Den verkställande direktören fattar de löpande besluten medan styrelsen tar sig an att fatta de övergripande besluten. Styrelsen har i första hand ansvar för bolagets organisation och förvaltning, det vill säga att styrelsen måste ta hänsyn till alla intressenters behov när de fattar beslut. För att företaget ska minska osäkerheten kring beslutsfattandet, ska alla i styrelsen vara eniga om ett större beslut och först då kan beslutet verkställas. Detta medför att styrelsens krav ökar. Det är viktigt att styrelsen håller en aktiv och hög professionell nivå kring sitt arbete med att utveckla företagets struktur och arbetssätt. Potentiellt leder detta till ökad framgång. Det är även viktigt att ha en ansvarsfull och bra styrelse eftersom den tillför strategiskt tänkande, erfarenheter och kompetens i bolaget. Nu för tiden har allt fler företag och ägare fått mer kunskap och förståelse för den väsentliga innebörden som styrelsen har för bolagets framtida utveckling (Braun, 2007).

Under de två senaste årtiondena har forskning kring miljö- och redovisningsstyrning utvecklats samtidigt som miljöproblem och miljöansvar blivit viktiga faktorer. Miljöfrågor har blivit betydligt viktigare, eftersom det numera betraktas som en konkurrensfördel att beakta sådana. Det är upp till företaget att ta tag i miljöansvaret, för att på så sätt spegla en positiv bild av företaget i samhället (Gomez-Haro *et al.* 2011).

Broberg, Tagesson, Smith, Umans och Collin (2012) förklarar att företagsstyrningen är en av flera funktioner av en mekanism. Till exempel kan styrelsen anses som en mekanism och fortfarande vara lönsam för ett företag, även om styrelsen ger upphov till större kostnader. Styrelsen fyller flera funktioner: kontroll och tillsyn, erbjudande av tjänster och resurser, beslutsfattande och konfliktlösning. Kostnaden för styrelsen bör därför inte behandlas som en byråkostnad utan den bör fördelas på olika funktioner eller behandlas som en icke återvinningsbar kostnad. Därför bör kostnaden för en mekanism omfatta alla de funktioner som har utförts, inklusive styrning (Broberg, *et al.* 2012).

Webb (2004) hävdar att skillnader i tillväxtmöjligheter kan spegla olika grader av agentproblem i en organisation och tillväxtmöjligheten kan påverka framgången för olika styrmekanismer. Vidare påstår Webb (2004) att en stark styrmekanism på plats mildrar effekterna av en annan mekanism. När den marginella nyttan av varje mekanism minskar i användning medför detta en ökning av en annan mekanism. Detta tyder på att effektivitet minskar byråproblem som kan bero på företagets egenskaper. Därför är det lämpligt att ha en mixad styrmekanism på plats.

För att bekämpa agentproblemen i ett offentligt bolag, kan företaget införa en rad olika åtgärder. Varje åtgärd försöker lindra avvikelser mellan aktieägarnas och ledningens intressen (Bonazzi & Sardar, 2006).

Deegan och Unerman (2006) förklarar att miljörapportering har en bred definition som ger information i samband med de miljömässiga konsekvenserna av ens verksamhet. Rapportering om miljöprestanda hjälper inte företag att få intressenternas stöd, men däremot stöds företaget att bedöma eventuella risker för att bedriva verksamheten och minska företagets miljöpåverkan.

Vidare menar Adams och Zutshi (2004) att miljörapportering kan öka intäkterna samt öka företagets värde även om effekterna kanske inte är kvantifierbara. Deegan (1999) anser att miljörapportering är avgörande för organisationens långsiktiga överlevnad och att organisationer måste vara säkra på att det inte dyker upp överraskningar som kan skada ryktet och lönsamheten i organisationen. Bolag skall rapportera företagets sociala ansvar, vilket innefattar att miljörapportering levererar verklig affärsnytta (Clarke & Gibson, 1999).

Stödjande argument för miljörapportering påpekar att ett företags lönsamhet, liksom dess existens skulle kunna påverkas av miljöprestanda. Vidare hävdar Gibson och O' Donovan (2007) att en ökning inom miljörapportering skulle kunna uppnås genom stark bolagsstyrning, som omfattar tillhandahållande av miljöinformation till legitima intressenter.

1.2 Problemdiskussion

Halme och Huse (1997) menar att företagsstyrning kan definieras som en process genom att företag gör sig lyhörda för de rättigheter och önskemål intressenterna kräver. Fyra huvudsakliga mekanismer som används av företag för att påverka sitt beteende är äganderätt, styrelser, samhällets krav och regler. Samhällets krav och regler kan vara olika, beroende på i vilket land och bransch organisationen befinner sig (Halme & Huse, 1997).

Halme och Huse (1997) förklarar att bolagsstyrning handlar om hur externa intressenter övervakar förvaltningen av företag och att aktieägare brukar få mest uppmärksamhet i stora företag. Medan Smith och Uman (2013) menar att en förklaring skulle kunna fokusera på maktkamp om bolag mellan ledare och försäljare. Ledarna för kapitalstarka företag antas leta efter sätt att lönsamt utveckla företaget men samtidigt minska kostnaderna för delegering, det vill säga agentkostnader. Det finns emellertid också andra viktiga externa intressenter såsom kunder, media, lokalsamhälle och myndigheter. Vidare påstår Halme och Huse (1997) att den högsta ledningen, med stöd av styrelsen, är den drivande kraften bakom framsteg på miljöområdet. Tidigare forskning har visat att bland de olika styrningsmekanismerna, har styrelsen visat sig ha en effekt på hållbarhetsredovisning.

Nästan alla organisationer runt om i världen genomgår för närvarande stora förändringar, till exempel till att bli mer miljövänliga. Den stora förändringen inom dessa organisationer är bolagsstyrningen som fått ökad uppmärksamhet. Det är inte endast investerare och intressenter utan även lagstiftare som tittar närmre på om verksamheten styrs rätt och effektivt. Styrelsen anses som ett viktigt verktyg för att uppnå en effektiv och god bolagsstyrning (Demirbas & Yukhanaev, 2011).

Gomez-Haro, Aragon-Correra och Cordo-Pozo, (2011) menar att det är viktigt för styrelsen att sköta det sociala ansvaret och miljön för att locka till sig investerare, eftersom investerarna fokuserar på företag som är miljövänliga. Broberg *et al.* (2012) förklarar att mekanismen blir

självdrivande på grund av kundens inverkan. Potentiella internationella investerare kan tolka internationalisering av investerarens bas av företaget som en signal till att förbättra rutinerna för information och redovisning, vilket gör företaget mer attraktivt. Det är viktigt att styrelsen visar hur organisationen sköter sin omgivning och att de uppfyller samhällets allmänna krav kring socialt ansvar och miljöfaktorer.

Det krävs en ansvarsfull styrelse för att kunna tillföra en god bolagsstyrning. Noterade bolag bör redovisa en gång per år för att inte gå miste om vilka rekommendationer och krav som inte har följts, för att på så sätt förbättra företagets hållbarhetsutveckling för kommande åren (Rosen, 2007).

Shain och Zairi (2007) hävdar att företag alltför ofta fokuserar på att marknadsföra verksamhetens produkter och glömmer bort att ta socialt ansvar seriöst. Detta beror framför allt på att begreppet CSR har en otydlig legitimitet. CSR har definierats som en skyldighet för organisationen att respektera individens rättigheter och främja människors välfärd i sin verksamhet. Företag ska inte endast ta hänsyn till det ekonomiska ansvaret för att vara lönsamma utan bör även ta hänsyn till det juridiska ansvaret, som innebär att följa de lagar och regler som styr deras förmåga att uppnå sina ekonomiska krav. Det är även viktigt att följa de samhälleliga normer eller standarder som berör etiskt ansvar (Shain & Zairi, 2007).

Det krävs teknisk utrustning men även förmåga och kunskap att använda den. Det är även viktigt att ha ett system där all miljöredovisning samlas in och som intressenterna kan ha tillgång till. Med hjälp av ett redovisningssystem som omfattar miljöfaktorer kan företaget redovisa sina miljöåtgärder, på samma sätt som företag i nuläget använder sig utav ett redovisningssystem där man redovisar den ekonomiska ställningen (Gomez-Haro *et al.* 2011).

Halme och Huse (1997) påvisar att styrelsens roll inom företaget oftast kopplas till den miljömässiga uppmärksamheten, eftersom styrelsen kan fungera som företagets ”ego”. Styrelsens storlek har stor betydelse på miljöarbetet då det sannolikt innebär fler investerare med en bredare bakgrund. Styrelser med fler antalet styrelseledamöter är mer benägna till att frivilligt hållbarhetsrapportera (Halme & Huse, 1997).

Halme och Huse (1997) förklarar att i en miljöundersökning av de största företagen i Skandinavien är respondenterna styrelseordförande, VD eller miljöchefer. I Sverige ansåg 65% av de tillfrågade cheferna att Sverige var ledande inom miljöområdet. Tjänstesektorn i de

nordiska länderna är större än i de sydeuropeiska länderna. Vidare förklarar Halme och Huse (1997) att miljörapporteringen förväntas vara högre i Norden än i de sydeuropeiska länderna. Svenska politiker fastställde vissa starka miljömässiga riktlinjer och hävdade att svenska företaget visade mer hänsyn till miljön än något annat land i Norden (Halme & Huse, 1997).

1.3 Problemformulering

I problemdiskussionen ovan presenterades hur styrelsens egenskaper antas påverka företagets hållbarhetsredovisning. Vi nämnde även hur styrelsen ansvarar för arbetet kring miljön samt vilken betydelse styrelsen har i en organisation.

Huvudfrågan för denna studie är utifrån detta:

- Hur påverkar styrelsens egenskaper företagets hållbarhetsredovisning?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att analysera och undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisning. Genom att undersöka och analysera styrelsens egenskaper som innefattar kön, ålder, kulturell mångfald och besittningstid har vi tagit reda på om styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen.

1.6 Disposition

Kapitel 1. Inledning

Första kapitlet inleds med en presentation av det valda ämnets bakgrund samt en problemdiskussion och problemformulering. Därefter följer uppsatsens syfte.

Kapitel 2. Vetenskaplig metod

I kapitel 2 framförs uppsatsens vetenskapliga synsätt, vetenskapliga ansats samt val av metod.

Kapitel 3. Teoretisk referensram

Detta kapitel redovisar de teorier som är relevanta för frågeställningen och som ligger till grund för analysen.

4. Empiri

Fjärde kapitlet presenterar studiens empiriska resultat och den information som samlats in genom en kvantitativ studiemetod.

5. Analys

I analyskapitlet sammanförs studiens referensram med dess empiriska resultat.

Kapitel 6. Slutsats

I det avslutande kapitlet presenteras våra slutsatser samt egna reflektioner över uppsatsen. Kapitlet avslutas med förslag på vidare forskning.

2. Vetenskaplig metod

I det här kapitlet framförs uppsatsens vetenskapliga synsätt, vetenskapliga ansats samt val av metod.

2.1 Vetenskapligt synsätt

Uppsatsen syfte är att undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen i företag. Genom att analysera styrelsens egenskaper såsom kön, ålder, kulturella mångfald samt hur länge styrelseledamöterna har varit invalda, skall vi ta reda på hur dessa egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen.

Vår uppsats är skriven utifrån ett positivistiskt synsätt. Wallen (1996) menar att positivistiskt synsätt innebär att man som forskare skall vara objektiv och inte påverkas av utomstående värderingar. Utifrån teorier och befintlig information, ska man säkerställa om den insamlade empirin är trovärdig. Enligt Saunders, Lewis och Thornhill (2009) ska den insamlade informationen baseras på ett stort urval och insamlad data ska vara strukturerad. Det positivistiska synsättet passar vår uppsats eftersom undersökningen vi genomför har som utgångspunkt att testa olika hypoteser.

2.2 Vetenskaplig ansats

Enligt litteraturen finns det två olika ansatser, där Jacobsen (2002) förklarar att den induktiva ansatsen bygger på att forskare är mer fokuserade kring vad som ska undersökas. Forskare utgår ifrån att samla in så mycket information som möjligt för att sedan skapa en relevant teori som tillämpas med hjälp av den insamlade empirin. Randall och Mello (2011) förklarar att i den deduktiva ansatsen utgår man utifrån befintlig kunskap och teori som sedan ställs och prövas gentemot den insamlade empirin.

Det innebär att vi utifrån forskningar och teorier som berör hållbarhetsredovisningen ska få fram ett resultat med hjälp av den insamlade empirin. Den induktiva ansatsen lämpar sig bättre vid kvalitativa studiemetoder då man strävar efter en mer öppen ny information.

För vår studie passar den deduktiva ansatsen bättre eftersom vi valt att utgå ifrån kvantitativa studiemetoder. Nackdelen med att använda sig utav den deduktiva ansatsen, är att det kan

uppstå problem då forskaren endast söker efter information som anses relevant (Jacobsen, 2002).

Viktig information kan komma att uteslutas utav misstag, då den deduktiva ansatsen avgränsas på grund av att forskarna lägger större fokus på förväntningarna. Enligt Saunders *et al.* (2009) förklarar den deduktiva ansatsen samband mellan olika variabler, vilket stora delar av vår undersökning grundas på. Vidare hävdar Saunders *et al.* (2009) att det är nödvändigt att ha tillräckligt stort urval för att kunna dra relevanta slutsatser vilket också stämmer överens med det positivistiska synsättet.

2.3 Val av metod

Vid insamling av information finns det två sätt att utgå ifrån nämligen kvantitativ och kvalitativ forskningsmetod (Johannessen & Tufte 2003).

Den kvalitativa metoden innebär att man får en djupare förståelse för och information inom ett begränsat område. Man väljer att göra en kvalitativ undersökning då man eftersträvar en djupförståelse och ärlighet om huvudämnet (Jacobsen, 2002).

Den kvantitativa metoden används då man vill testa olika teorier, i motsats till den kvalitativa metoden som används för att bygga teorier. Därför föredrar vi den kvantitativa metoden då vår undersökning baseras på att testa olika hypoteser som grundas på tidigare forskning och teorier. På så sätt tillämpar vi oss utav den kvantitativa metoden vilket innebär att vi samlar in information genom att analysera och studera hållbarhetsredovisningar respektive årsredovisningar.

Vi har valt att tillämpa den kvantitativa metoden för att den är nära kopplad till det positivistiska synsättet och den deduktiva ansatsen. Eftersom stora delar av vår undersökning är att granska om det förekommer samband mellan olika variabler, så är kvantitativ metod den optimala metoden att tillämpa. Genom att avgränsa datainsamlingen har vi valt att endast samla in information genom att analysera hållbarhetsredovisningar och årsredovisningar från senast året (Saunders *et al.* 2009). Förutsättningen för denna studie är att undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen i företag. Utgångspunkten har främst varit främst dokument, som tidskrifter, vetenskapliga artiklar, kurslitteratur, vilket tillfört

grundläggande kunskaper inför fördjupningen av forskningsområdet samt årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar kring de utvalda företagen (Denscombe, 2006).

Vi har valt att avgränsa oss inom den svenska marknaden där utvalda företag är börsnoterade på Stockholms börs under Large Cap och Medium Cap. Anledningen till att vi inte valt att inkludera Small Cap är att hållbarhetsredovisningen ofta förknippas med tillgång till resurser och företagets storlek. Tidigare forskningen visar att de större företagen har en viktig roll kring hållbarhetsredovisning, vilket också förklarar varför de är mer benägna att hållbarhetsredovisa (Galani, Grava, & Stavropoulos, 2011).

3. Teoretisk referensram

Detta kapitel redovisar de teorier som är relevanta för vår frågeställning och som ligger till grund för analysen.

Inom hållbarhetsredovisningen finns det olika teorier som förklarar företagets hållbara utveckling och hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Vidare ställs fyra hypoteser utifrån intressentteori, legitimitetsteori, institutionell teori, agentteori och positiv redovisningsteori med syfte att förklara om styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen.

3.1 Intressentteori

Intressentteorin omfattar intressenternas krav på hur företaget sköter den finansiella rapporteringen och på så sätt kan vi anknyta styrelsens betydelse som en av intressenterna och hur styrelseledamöternas egenskaper hjälper företaget att generera en positiv finansiell ställning.

I ett företag är det inte endast ägarna som är intresserade av företagets finansiella rapport utan det finns en mängd andra intressenter i organisationens omgivning. Intressenter är de som en organisation påverkar eller påverkas av, så som kunder, leverantörer, anställda, långivare, investerare, myndigheter och samhället i stort. Deegan och Unerman (2006) menar att på grund av att alla intressenter inte har samma synpunkter och önskemål, kan verksamheten därför inte uppfylla intressenternas samtliga målsättning. Det är endast de starka intressenternas krav och önskemål som prioriteras och därefter kan en intressents behov uppfyllas vid en tidpunkt och en annan intressents behov vid ett annat tillfälle.

Ax, Johansson och Kullven (2011) påpekar att företaget har som mål att på långt sikt kunna uppfylla alla intressenters krav och önskemål. Skärvad och Bruzelius (2011) nämner också att verksamhetens allra viktigaste intressentgrupp är kreditgivarna. Det är de som bidrar med kapital som behövs för att kunna driva fram organisationen. Såsom alla andra intressenter, kräver även långgivaren en ersättning för sitt investerade kapital nämligen en procentsats på investerat kapital samt att amortering betalas ut på bestämt datum (Skärvad & Bruzelius 2011). Som lånegivare tar man en risk när man engagerar sig i ett företag, då man inte har en

riktig uppfattning om verksamheten har förmåga att betala avtalad räntor och amortering. Det gäller då för lånegivarna att samla in så mycket information om företagets ekonomiska ställning som möjligt innan man gör en investering i organisationen.

Figur 3.1 Företagets intressenter

Företagets intressenter.

(Källa: <http://home.swipnet.se/~w-22515/joakim/affide/main.html>)

3.2 Legitimitetsteori

Legitimitetsteorin handlar om att företag och organisationer bekräftar att de alltid följer och arbetar inom de normer och regler som samhället kräver. Deegan och Unerman (2006) menar att de regler och normer som samhället kräver förändras med tiden, vilket också innebär att företag och organisationer måste anpassa sig efter de nya reglerna. Organisationen får på så sätt ett företroende för sina intressenter och samhället ser företaget som legitimt.

Vidare menar Deegan och Unerman (2006) att det inte endast räcker för företag att de redovisar en god ekonomisk ställning för att få legitimitet av intressenterna, utan företag måste dessutom följa de regler och normer som samhället förväntar sig av dem. Annars är risken stor att företaget förlorar sin legitimitet.

Om företaget eller organisationen förlorar sin legitimitet förväntas negativa påföljder såsom att samhället väljer att dra ner på efterfrågan på verksamhetens produkter och tjänster (Deegan & Unerman 2006). För att företag inte ska förlora sin legitimitet väljer man att redovisa sin miljömässiga arbetsförmåga och påvisar hur företaget värnar mot miljöförstörelse (Ax, *et al.* 2011).

Enligt Deegan och Unerman (2006) har dagens intressenter högre förväntningar och ställer allt högre krav på sina företag. Verksamheter ska vara tydligare och ta hänsyn till miljön samtidigt som de tar hand om sina kunder och anställda.

En hållbarhetsredovisning ska vara ett sätt att kommunicera utåt om sitt arbete... Den ska vara lätt att jämföra över tiden. Den ska inte bara ta upp framgångarna utan också de mindre lyckade situationerna som har uppstått och hur man hanterat dessa... Det är viktigt att vara transparent vad gäller de konkreta åtgärder företaget har vidtagit. Redovisningen bör omfatta såväl den egna organisationen som leverantörer och hur arbetet med att förebygga och lösa problem sker i hela organisationen.

(Ljungberg och Barkland 2010, s. 21)

Ljungberg och Barkland, (2010) påpekar att företag har svårigheter när det gäller att vara ärlig och uttrycka sig om företagets styrkor och svagheter. Detta sker på grund av att andra företag och organisationer framhäver just företagets svagheter betydligt mer.

Cunningham (2002) menar att legitimitetsteorin och intressentteorin är två teorier som kopplar samman varandra, nämligen för att intressentteorin beskriver företagets relation till sina intressenter och omvärlden samtidigt som legitimitetsteorin syftar till att visa hur företaget ska få legitimitet av sina intressenter. Det är även viktigt för styrelsen att ta hänsyn till de regler och normer som krävs av samhället, för att företaget ska bli legitimt accepterat av samhället.

3.3 Institutionell teori

Institutionell teorin förklarar hur de olika företagen efterliknar varandra. När man resonerar kring den institutionella teorin nämns två viktiga begrepp, isomorfism och decoupling. Det finns tre olika typer av isomorfism; påtvingad, normativ och härmande isomorfism.

Påtvingad isomorfism förklarar hur intressenterna påverkar företag genom krav och förväntningar. Den påtvingande isomorfismen förklarar att intressenternas förväntningar är i rampljuset. Man förknippar den påtvingade isomorfismen med intresseteorin, då de båda behandlar på liknande företeelse.

Normativ isomorfism handlar om hur företag eller organisationer måste följa regler och lagar. Exempelvis är företag tvungna att följa redovisningslagen. Den härmande isomorfismen är som det låter, nämligen att företag försöker ta efter och vara lik konkurrenterna för att öka fördelarna i legitimitet.

Decoupling handlar om att företag gör en skillnad mellan beslut och handling. Företag påstår sig arbeta inom ett visst område, vilket i själva verket inte alls förekommer. Till exempel kan ett företag säga sig värna om miljön men i företagets redovisning visas det inga som helst miljöåtgärder (Deegan & Unerman, 2006).

Även här har styrelsen stor påverkan på företaget då de också anses som intressenter och sätter krav på företaget. Med hjälp av den institutionella teorin får man en tydlig förklaring på hur styrelsen omfattar sina beslut kring hållbarhetsredovisning. Enligt decoupling anses företaget redovisa exempelvis miljöarbete, men i själva verket förekommer det inga miljöåtgärder hos företaget. Det är mycket viktigt att pålitlighet blir en god egenskap hos styrelsen och att hållbarhetsredovisningen rapporteras ärligt.

3.4 Agentteori

Då fokus ligger på att undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar företagets hållbarhetsredovisning, är det relevant att lyfta upp agentteorin. Den fokuserar på att förklara förhållandet mellan två aktörer principalen (ägarna) och agenten (företagsledningen). Agentteorin handlar om att lösa två problem som kan uppstå i agentrelationer, nämligen målsättning och riskdelning.

Det första agentproblemet som förekommer, är att det uppstår konflikter mellan ägaren och ledningen vad gäller deras målsättning. Det är svårt och dyrt för ägaren att kontrollera vad agenten faktiskt gör. Ägaren kan inte verifiera att ledningen har agerat korrekt. Det andra problemet handlar om riskdelning som uppkommer när ägaren och ledningen har olika attityder till risk. Här kan ägaren och ledningen föredra olika åtgärder på grund av de olika riskerna (Eisenhardt, 1989).

En övergripande slutsats är att agentteorin är ett bra komplement till organisationsteorin. Idéer kring risker inom agentteorin (utfall, osäkerhet, incitament och informationssystem) är nya bidrag till organisatorisk tänkande och empiriska bevis som stödjer agentteorin, särskilt i kombination med kompletterande teoretiska perspektiv. Agentteorin är bland de mest använda teorierna inom bolagsstyrning när det gäller att utforska styrelsens påverkan på företagets hållbarhetsredovisning. Styrelsens uppgift är att övervaka ledningen och att säkerställa de intressen som aktieägarna har (Zahra & Pearce, 1989).

Forskning visar att styrelsen har en påverkan på miljörapportering. Styrelsen försöker ta hänsyn till intressenterna och uppfylla deras önskemål. Styrelsen anses ofta vara den högsta intressenten inom ett bolag, där styrelsens uppgift är att anpassa beteendet hos bolagets intressenter med större fokus på aktieägarna. En viktig uppgift för styrelsen är att utvärdera ledningen och för att styra ledningens åtgärder och beslut, men det finns tillfällen då de inte behöver genomföra uppgiften (Halme & Huse, 1997).

Styrelsens roll förknippas oftast med miljöaspekter, som visar att företaget tar hänsyn till miljön. Styrelsen skulle kunna fungera som ett slags "superego" av företaget. Även om det inte förekommer några offentliga direktörer, kan mångfalden i styrelsen stimulera uppmärksamheten kring miljöfrågor. Företag med flertalet styrelseledamöter har en högre sannolikhet att få ett större utbud av intressenter, vilket medför ett högre värde för företaget.

Uppmärksamheten kring miljöfrågor förväntas högre på företag där det förekommer fler styrelsemedlemmar (Halme & Huse, 1997).

3.5 Positiv redovisningsteori

Positiv redovisningsteori omfattar teorier som har i åtanke att förutspå och förklara en befintlig prestation. Teorierna kopplas oftast ihop med normativ teori som utreder och förklarar vilken metod som är mest lämplig för sitt syfte. Den normativa teorin rekommenderar metoder eller tillämpning som inte passar in i befintlig sedvänja, medan den positiva redovisningsteorin framställer verkligheten. Orsaken till att företag frivilligt väljer att miljöredovisa förknippas med det som faktiskt händer i verkligheten och att det bidrar till nytta som senare gör att informationen kring miljöredovisningen friläggs (Kabir, 2010).

Det finns flera teorier som ryms inom miljöredovisningen nämligen intressentteorin och legitimitetsteori. Watts och Zimmerman (1990) som utvecklade den positiva redovisningsteorin har spelat en viktig roll inom området. Som Deegan och Unerman (2006) vidare nämner förklarar positiv redovisningsteori om varför företag väljer att acceptera och redovisa efter vissa redovisningsmetoder framför andra.

När man frivilligt miljöredovisar är det upp till styrelsen att välja om man ska redovisa ytterligare information utöver den information som riktlinjerna är fastställda till att redovisa. Positiv redovisningsteori bidrar till att styrelsen väljer att redovisa miljöinformation i betydligt större utsträckning (Waweru, Ntui & Mangena, 2011). Förklaringen till det är att cheferna är resultatnriktade individer som främst stödjer sina egna intressen. I överensstämmelse med detta så bekräftar Waweru, Ntui och Mangena, (2011) att den motiverande faktorn som påverkar chefernas val av särskild målsättning inom redovisningen, är att kunna maximera den egna nyttan. Styrelsen och ägarna är ofta separerade i företaget och därför kan det uppstå konflikter mellan deras intressen.

Den positiva redovisningsteorin har en tendens att förklara och stödja sina slutsatser. Med hjälp av den induktiva metoden och empirin stödjer den positiva redovisningsteorin slutsatserna till skillnad ifrån den deduktiva metoden som varken stödjer eller förklarar slutsatserna.

Teorin förutsätter att marknaden är effektiv, så att marknadsaktörerna kan se genom observerade enheter såsom val av redovisningsprinciper. Det finns tre överlappande perspektiv på val av redovisningsprinciper, nämligen opportunistiskt beteende, effektiv kontraktering och perspektiv informationssystem. De två sammankopplande perspektiven (effektiv upphandling och opportunistiskt beteende) grundar sig på existensen av kontrakt, som tyder på redovisningsteorin (Kabir, 2010).

När man tillämpar positiv redovisningsteori skriver Watts och Zimmerman, (1986) att man använder sig utav opportunistiskt synsätt eller ett prestationsbaserat perspektiv. Det opportunistiska synsättet förklarar på vilket sätt styrelsen agerar, vilka redovisningsstrategier de ska välja och tillämpa, för att öka företagets egen välfärd (Watts & Zimmerman, 1986). Prestationsperspektivet förklarar att styrelsen kommer att ta hjälp av hållbarhetsredovisningen, för att visa hur företaget verkligen presterar.

3.6 Styrelsens funktion

Den inverkan som styrelsens ägande av aktier har på den sociala prestandan i företaget är oklar, men det finns olika egenskaper hos styrelsen som påverkar den. Företagets sociala prestanda (CSP), rapporterar om det sociala och miljömässiga resultatet från olika perspektiv, som omfattar samhällsengagemang, relationer till anställda, produktsäkerhet och företagets effekter på miljön (Dunn & Sainty, 2009).

Braun (2007) förklarar att styrelsens betydelse och ansvar kring företaget har under de senaste åren blivit allt större, då man vill nå en hög konkurrenskraft och ett bättre resultat. Styrelsens främsta uppgift är att utnämna en ledning tillsammans med en VD. En annan uppgift styrelsen har, är att övervaka samt vägleda företagets ledning. Styrelsen har i första hand ansvar för bolagets organisation och förvaltning, det vill säga att styrelsen påverkas av aktieägarna för att kunna fatta beslut.

För att företaget ska minska osäkerheten kring beslutsfattandet, ska alla i styrelsen vara eniga om ett större beslut och först då kan beslutet verkställas. Dock leder detta till att kraven på styrelsen ökar. Det är viktigt att styrelsen håller en aktiv och hög professionell nivå kring arbetet, vilket då leder till en potentiell framgång. Det är viktigt att ha en ansvarsfull och bra styrelse eftersom det tillför strategiskt tänkande, erfarenheter och kompetens i bolaget. Allt

fler företag och ägare har fått mer kunskap om och förståelse för den väsentliga betydelsen som styrelsen har för bolagets framtida utveckling (Braun, 2007).

3.7 Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisning är ett begrepp som behandlar mätning och prestation av det ansvar företagen har gentemot sina intressenter. Termen används för att beskriva redovisning av ekonomisk, miljömässig och social påverkan både inom och utanför företaget.

3.7.1 Corporate Social Responsibility

Corporate Social Responsibility syftar till att företag tillsammans med sina anställda skall bedriva sin verksamhet etiskt och minimera dåliga effekter på miljön. Företag bedriver CSR för en bättre marknad och ett miljövänligt samhälle, samtidigt som frågor gällande miljö och socialt ansvar kommer att ses som den viktigaste faktorn i framtiden. Företagens agenda är något som kan ses som en viktig målinriktning i företagets generella strategier (Löhman & Steinholtz, 2003).

Corporate Social Responsibility (CSR) heter på svenska ”företagets sociala ansvar”. Företagets samhällsansvar är valfritt och är uppdelat i tre områden, nämligen ekonomiskt, miljömässigt samt socialt ansvarstagande.

Ekonomiskt ansvarstagande handlar om att företaget ska ta ansvar för att trygga sina aktieägare samt företagets finansiella ställning. Det miljömässiga ansvarstagandet förklarar att företaget skall bedriva sin organisation med ett miljövänligt perspektiv utan att påverka miljöns naturresurser alltför mycket (Grankvist, 2009).

Intressenterna är intresserade av hur verksamheten bedriver sin organisation och hur företagets värden uppkommit. Företaget ställer upp mål för arbetet med miljö och sociala frågor, där man visar ett aktivt engagemang i samhällets utveckling. Företaget tar på sig samhällsansvaret för att se hur verksamheten påverkar dess omgivning (Löhman & Steinholtz, 2003).

3.7.2 GRI

Global Reporting Initiative är mer känt under benämningen GRI som fastställdes av CERES år 1997. CERES är ett FN nätverk av investerare, företag och intressegrupperingar som behöver hjälp med att accelerera och bredda sitt införande av den hållbara utvecklingen, för att på så sätt lyckas stödja en välmående, världsomfattande ekonomi (Isaksson & Steimle, 2009).

GRI:s riktlinjer är kriterier som ska följas för att uppfylla kraven kring hållbarhetsredovisning och för att bevara en sund global miljö. Den första framställning av GRI:s riktlinjer publicerades i början av 2000-talet i Johannesburg, där man klargjorde att över 50 företag runt om i världen ska tillämpa dessa riktlinjer. Isaksson och Steimle (2009) förklarar att syftet var att stödja varje företag och skapa en hållbarhetsredovisning som anpassar de sociala, miljömässiga och ekonomiska konsekvenserna för företagen. Avsikten med GRI är att fastställa riktlinjerna internationellt, för alla företag runt om i världen, som ett stöd för en jämförbar hållbarhetsredovisning (Isaksson & Steimle, 2009).

För företag som följer GRI:s riktlinjer är det grundläggande att man tar hänsyn till de huvudsakliga viktiga principerna, nämligen att respektera företagets intressenter. Intressenterna spelar en viktig roll för företaget, då man till exempel väljer en leverantör som ser på miljön som en viktig faktor. GRI förenklar så att man engagera sig kring de intressenter som anses viktigast och att deras åtgärder ska först då redovisas i hållbarhetsredovisningen, där man tydliggör på vilket sätt man tagit hänsyn till förväntningarna som intressenterna bidragit med (Isaksson & Steimle 2009).

GRI:s riktlinjer är uppdelade i tre beståndsdelar, som består av principer, standardupplysningar och vägledning. Dessa tre beståndsdelar underlättar för redovisningen genom att visa hur man ska gå tillväga kring avgränsning av redovisningen, samtidigt som man ska ta hänsyn till de principer som ska följas och säkerställas kring redovisningens innehåll och kvalitet. Isaksson och Steimle (2009) menar att redovisningsprinciperna underlättar och stödjer företag att fastställa vad hållbarhetsredovisningen ska innehålla och leda till att man enklare uppnår kriterierna i hållbarhetsredovisningen.

3.7.3 GRI i Sverige

Statistiken visar att hållbarhetsredovisning runt om i Europa har varit dålig. Trots det har hållbarhetsredovisning blivit allt vanlig bland företag i Sverige. Tidigare har svenska företag varit dåliga på att hållbarhetsredovisa, jämfört med andra länder. Utvecklingen går mot fler hållbarhetsredovisningar eftersom det blivit ett lagkrav (Rosell, 2009).

Det var år 2008 som svenska regeringen införde att alla statliga bolag ska tillhandahålla en särskild hållbarhetsredovisning. Samma år blev Sverige först i världen med att statligt ägda bolag helt enligt regeringens krav, började hållbarhetsredovisa. Varje år görs en rapportbeskrivning på hur läget kring hållbarhetsredovisningen i Sverige är och som vidare publiceras av FAR SRS. PWC gör på samma sätt en rapport, där man lägger större fokus på de största svenska börsnoterade företagen och de statligt ägda bolagen. Man har konstaterat att alltför många företag använder sig av hållbarhetsredovisning (Rosell, 2009).

3.7.4 Syfte och vision med GRI

Huvudsyftet är att utveckla ett välordnat ramverk för hållbarhetsredovisning. Detta innebär att företag redogör för hur de arbetar med hållbarhetsfrågor. GRI:s framtida mål är att den ekonomiska, miljömässiga och sociala redovisningen blir lika accepterad och har samma standard som den finansiella redovisningen. Eftersom hållbarhetsredovisning inte ska anses som en produkt utan mer som en process, ska GRI vara till hjälp för företaget att utveckla hållbarhetsredovisningen (Rosell, 2009).

3.7.5 Tripple Bottom Line

Med hållbarhetsredovisning strävar man att nå balans mellan de tre viktigaste faktorerna, ekonomi, social och miljöperspektivet. Triple Bottom Line omfattar dessa tre viktiga aspekter som inte endast tar hänsyn till den ekonomiska aspekten, utan man rapporterar också de sociala och miljömässiga resultaten. Tripple bottom Line hjälper företag med hur hållbarhetsutveckling skall redovisas vad gäller de tre aspekterna (Deegan & Unerman, 2006)

Syftet med Triple Bottom Line är att företaget ska försöka uppnå en hållbarhet som levererar bra resultat av alla tre faktorer och inte endast vad gäller för den ekonomiska aspekten (Bergström, Catasús, & Ljungdahl, 2002)

Om företag ska uppnå en hållbarhet, så är det viktigt att fokusera på att ha en stabil ekonomi. Deegan och Unerman (2006) menar dock att det inte är endast den ekonomiska aspekten som man måste ta hänsyn till, utan man måste också kunna agera positivt i överensstämmelse med samhällets krav och förväntningar, samt att man i företaget minskar miljöutsläppen.

3.7.5.1 Ekonomisk aspekt

Den första punkten i ”Triple bottom line” innefattar ekonomin i företaget. För att ett företag ska kunna vara hållbart, är det viktigt att företaget har en stabil ekonomi. Det är företagets egna prestationer som hjälper och har möjlighet att lyfta den ekonomiska hållbarheten. Det är företagets strategier som ska stödja målen som gynnar långsiktig nytta, istället för kortsiktiga vinster. När bolag låter bli att betala skatt till staten, försvagas samhällets stöd av organisationen och detta leder vidare till en ekonomisk ohållbarhet (Wexler, 2008).

3.7.5.2 Social aspekt

Den andra punkten förklarar människors sociala ansvar. Man bör inte ta hänsyn till vinster när viktiga beslut inom detta område skall tas i dagens organisationer. Den förklarar mänskliga rättigheter och på så sätt syftar till att eliminera hårda fördelningsmässiga delar av konkurrensutsatta marknader, bearbeta svältlöner, barnarbete och osäkra arbetsförhållanden. Idag följer man lagstiftningen, där det förekommer stor press på företag då samhället kräver att man lever upp till samhällets förväntningar, till exempel att undvika barnarbete (Granado & Gamez, 2010).

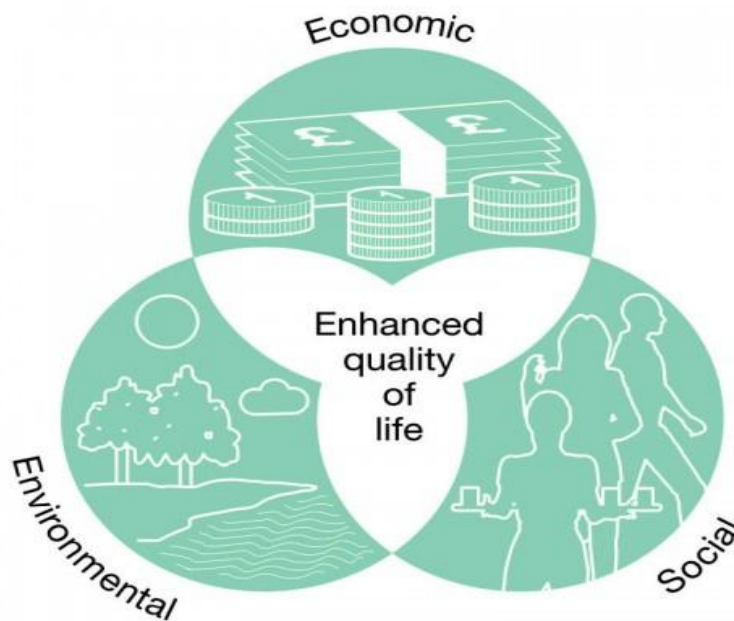
Under 90-talet började de sociala aspekterna alltmer absorberas i hållbarhetsbegreppet. Social rättvisa är en nyckelfaktor. Under de senaste årtiondena har gapet mellan de fattiga och rika vuxit i de fattiga länderna. Anledning till detta är att många länder har svårigheter att tillgodose folkets behov. För att lyckas få en mer rättvis och jämställd värld, är det viktigt att det sociala perspektivet står i centrum av den hållbara utvecklingen (Wexler, 2008).

3.7.5.3 Miljöaspekt

Begreppet hållbarhet har fått omfattande spridning, och man är enig om att en hållbar utveckling bör vara det övergripande målet för samhällsutvecklingen lokalt och globalt. Det är viktigt att lägga fokus på den effektiva verksamheten för att behålla våra naturresurser för framtiden. De samtliga naturresurser uppges ha en begränsad kapacitet.

För att vi ska kunna nå en hög hållbar utveckling, måste människor ta hänsyn till de biologiska naturresurserna, och på så sätt kan vi undvika att hota våra framtida resurser. Konsekvenserna kan annars bli att vi möjligtvis förlorar våra dyrbara naturresurser för evigt. Minimering av avfall och förbättrad effektivitet leder dels till en minskning av driftskostnaderna, dels till marknadsfördelar, högre intäkter och nya möjligheter på marknaden. (De Giovanni, 2010).

Figur 3.2 Triple Bottom Line

(Källa: <http://ecobrooklyn.com/triple-bottom-line-business-model/>)

3.8 Styrelsevariabler

Enligt Umans & Smith (2013) har tidigare forskningar visat att skillnaden i kön, ålder och arbetstid har visat, att det inte förekommer någon effekt på företagets resultat. Däremot har forskarna konstaterat att anpassningen till kulturella skillnader i styrelsen (BoD) och ledningen (TMT) har en positiv effekt på företagets prestation.

Den demografiska strukturen av både styrelsen och ledningen påverkar deras samspel och de organisatoriska utfallen. Den demografiska strukturen kan omfatta olika variabler. Ålder, arbetserfarenhet, kön, nationalitet har varit bland de vanligaste variablerna inom företagsstyrning (Uman & Smith, 2013).

Det hävdas att klassificeringen av dessa egenskaper utlöser kategorisering av individer inom grupper. Kulturell mångfald, kön, ålder och arbetserfarenhet kommer att fungera som en ”trigger” för styrelsen och ledningen i deras samspel med varandra. Man kan inte räkna bort miljön, vilket skulle kunna ha en dämpande roll på samspelet mellan styrelsen och ledningen. Tidigare forskning visar att man kan spekulera kring uppkomsten av det betydande förhållandet mellan kulturella mångfalders samspel och prestationer. En viktig förklaring till den kulturella mångfaldens samspel kan vara förhållandevis ett helt nytt begrepp för svenska organisationer (Uman & Smith, 2013).

Umans och Smith (2013) påpekar att partnerskapet i strategiarbetet mellan styrelsen och ledningen leder till att styrelsens demografiska sammansättning kommer att ha en inverkan på ledningens kapacitet under särskilda miljövillkor.

Styrelsens arbetserfarenhet har konstaterats ha en positiv inverkan på företagets prestationer. Även en likhet mellan styrelsen och ledningen inom var och en av de fyra demografiska egenskaperna skulle kunna höja företagets resultat (Umans & Smith, 2013).

Styrelsens kön som en faktor, har sin grund i legitimitetsteorin och intressentteorin. Enligt legitimitetsteorin eftersträvar företag legitimitet genom att leva upp till de förväntningar och normer som finns i samhället (Deegan & Unerman, 2011). Majoriteten av de studier vi stött på, hävdar att kvinnor är mindre riskbenägna än män.

Skärvad och Bruzelius (2011) beskriver att kvinnor är mer villiga att sprida ut information till företagets intressenter. Faktorn kön kan kopplas till intresseteorin, med anledning av vad

tidigare studier kommit fram till, nämligen att kvinnor i större utsträckning än män eftersträvar legitimitet. Kvinnor är mindre riskvilliga och därmed mer medvetna om att verka efter vad som anses accepterat och motsvarar samhällets regler och normer.

Tidigare studier påpekar att det finns egenskaper som skiljer sig mellan män och kvinnor. Det visar sig att kvinnor är mer riskmedvetna och de tar inte så stora risker utan att ha en viss information om fallen man behandlar.

3.8.1 Kön

Könstillhörighet kan vara en viktig faktor vad gäller hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Webb (2004) tydliggör att kvinnor har en mer strikt syn vad gäller frågor kring miljön än män. Även om en viss osäkerhet råder kring om någon skillnad verkligen kan urskiljas, menar majoriteten av de studier vi stött på att kvinnor är mindre riskbenägna än män. Kvinnor väljer framförallt att ta hänsyn till miljövänliga aspekter samt att de är mer noggranna vad gäller återvinningen. Enligt Bohlen, Diamantopoulos, Schlegelmilch och Sinkovics (2003) värdesätter kvinnor socialt ansvar betydligt mer än den ekonomiska ställningen. Bohlen, *et al.* (2003) menar att kvinnor är mindre riskbenägna och att de lyfter fram det sociala ansvaret, medan män fokuserar mer på den ekonomiska ställningen som framkommer i hållbarhetsinformationen. Att kvinnor är mindre riskbenägna än män är en viktig aspekt att ta hänsyn till, vilket resulterar i att kvinnor inte förhastar sig till att ta avgörande beslut som kan vara skadliga för företaget. Kvinnor är intresserade av och har åsikter gällande de sociala och miljömässiga frågorna och tänker på företagets framtid på längre sikt (Webb, 2004).

Kvinnliga ledare anses vara effektivare än män. Man menar att kvinnor är bättre personalchefer och att kvinnor skulle vara bättre driftchefer. Kvinnliga ledare identifieras ofta som att leda samman sitt team, vara samarbetsvilliga, omtänksamma samt att lösa konflikter (Gareth Bell, 2013).

Hypotes 1: Fler kvinnor i styrelsen har ett positivt inflyttande i omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

3.8.2 Ålder

Åldern i styrelsen har ett stort inflytande på hur styrelsen står i förhållande till hållbarhetsredovisning. Tidigare forskning visar att det inte förekommer någon större åldersskillnad vad gäller styrelsens ledamöter eftersom det kan bero på att drygt 90 procent av de undersökta styrelsemedlemmarna var över femtio år. Detta orsakar svårigheter till att dra övergripande slutsatser kring det framhävande resultatet (Zhang 2012).

Bohlen et al (2003) kritiserar Zhangs (2012) undersökning och menar att det framkommer en korrelation mellan ålder och inställning till miljöaspekter. Detta påvisar att yngre styrelseledamöter lägger större fokus på frågor kring miljön.

Hypotes 2: Ålderns diversitet i styrelsen har ett positivt inflytande i omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

3.8.3 Styrelsens erfarenhet/anställningstid

Enligt teorin så kan styrelsen innebära en strategisk resurs för ett företag, det vill säga att en styrelse med större erfarenhet kan framstå som en viktig tillgång för företaget. Den strategiska resursen fungerar med hjälp av kompetenser och möjligheter som kan stödja ledningens funktion. En styrelseledamot med större erfarenhet kring hållbarhetsredovisning har mer kunskap om ämnet och kan därmed komma med fler synpunkter och idéer. På så sätt kommer det att vara enklare för styrelsen att fatta rätt beslut (Ujunwa, 2012).

Resultat från tidigare forskningar tyder på att styrelsemedlemmar kan vara omotiverade när de arbetar under en längre period med samma VD. Det är viktigt att ta hänsyn till detta för att åstadkomma en bättre bolagsstyrning. En ny styrelseledamot kan vara alltför hänsynsfull till en VD och mindre benägen att vara kritisk mot en styrelseledamot med längre anställning.

Hypotes 3: Diversitet i besittningstid av styrelsen har en positiv effekt på omfattningen i hållbarhetsredovisningen.

3.8.4 Kulturell mångfald

Empirisk forskning visar motsägande resultat om värdet av mångfald. Ujunwa (2012) rapporterar att en homogen styrelse är bättre på kort sikt, medan en heterogen styrelse är bättre på lång sikt när det gäller att uppnå företagets mål.

Med homogen styrelse menas att alla styrelseledamöter är från samma ursprung, medan heterogen styrelse är en styrelse med blandad etnicitet. Det har visat sig att heterogena styrelser kan resultera konflikter som slutligen kan komma till skada för företaget (Ujunwa, 2012)

Vidare hävdar Zhang (2012) att vad gäller en ras/etnicitet mångfald i styrelserummet fungera som signaler till allmänheten om företagets engagemang för social rättvisa och därmed påverka allmänhetens uppfattning om dess sociala resultat.

Hypotes 4: Kulturell mångfald i styrelsen har ett positivt inflyttande på omfattningen i hållbarhetsredovisningen.

4. Empirisk metod

Fjärde kapitlet presenterar studiens empiriska resultat, det vill säga den information som samlats genom en kvantitativ studiemetod.

4.1 Undersökningsmetod

I denna uppsats ska vi beskriva och analysera innehållet i företags hållbarhetsredovisningar samt förklara eventuella variationer kring det. Arbetet kommer utföras som en dokumentstudie eftersom vi kommer att använda information som redan finns tillgänglig och information som samlats in av någon annan än oss själva (Jacobsen, 2002). Dokumenten som kommer att användas i denna studie är hållbarhetsredovisningar och årsredovisningar som anses som offentliga källor, då informationen är avsedd för allmänheten (Jacobsen, 2002). Det finns nackdelar kring den offentliga informationen som företag väljer att hållbarhetsredovisa. Företaget väljer att redovisa informationen de vill och kan manipulera den på så sätt att den nya informationen nås ut och uppfattas av andra så som företaget vill den ska uppfattas. Moneva, Archel och Correa (2006) menar att man väljer att redovisa det positiva inom hållbarhetsarbetet och undviker att rapportera den negativa informationen.

4.2 Data insamling

Datainsamling kan delas upp i två olika kategorier, nämligen primär data och sekundär data. Den primära datan omfattar kvalitativa metoder, så som intervjuer och enkäter för att samla in viktig och öppen fakta. Saunders, *et al.* (2009) förklarar att den sekundära datainsamlingen grundas på vetenskapliga artiklar, litteratur, årsredovisningar så som hållbarhetsredovisningar av utvalda företag samt elektroniska källor. Med hjälp av vetenskapliga artiklar har vi kunnat utveckla vår teoretiska referensram och på så sätt fått en pålitligare information. GRI:s riktlinjer är kriterier som ska följas för att uppfylla kraven kring hållbarhetsredovisningen. Vi har samlat in data och information i form av sekundärdata, det vill säga att tillgänglig datainsamling inte är vad forskarna själva har samlat in utan att det redan funnits. Datainsamlingen har gjorts genom nedladdning av årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar som är publicerade på nätet. Genom hemsidor från olika företag har vi hämtat hållbarhetsredovisningarna och årsredovisningarna för att undersöka och analysera deras innehåll kring styrelsen och hållbarheten i företaget. Granskningen har utförts som en

kvantitativ dokumentstudie där dokument och data som kommer till användning är årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar. Litteraturen och artiklarna som vi ska tillämpa är sådana som reflekterar och ger en pålitligare förklaring kring ämnet som på sitt sätt kommer besvara vårt syfte och problemformulering (Jacobsen, 2009).

4.3 Urval

Jacobsen (2009) skriver att om man ska koncentrera sig på detaljerad information innebär det att man fördjupar sig i ämnet. Det är viktigt att inte undersöka alltför många personer. I vårt fall utgår vi ifrån en kvantitativ undersökning som innebär att man fokuserar på ett större urval personer/företag. Vi har genom årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar från 120 företag, fått fram information om styrelsen i samtliga företag. Dessa 120 börsnoterade företag befinner sig under Large Cap och Medium Cap på Stockholms börs. Anledningen till att vi just valde Large Cap och Medium Cap, är att de större företagen är mer benägna att hållbarhetsredovisa. Tidigare forskning visar att i en empirisk undersökning är de stora företagen i mer behov av kapital och därför utsätts dessa företag för mer press ifrån medierna och allmänheten (Broberg, *et al.* 2009).

4.4 Operationalisering

I detta kapitel beskrivs hur de olika variablerna har mätts.

4.4.1 Beroende variabel

I modellen är CSR-redovisningen den beroende variabeln och en avgränsning har gjorts mot att endast analysera det sociala perspektivet, miljöperspektivet och det totala resultatet av det sociala respektive miljöperspektivet. Innehållsanalysen gjordes genom att analysera års- och hållbarhetsredovisningar där man mäter förekomsten av olika CSR- nyckelord. Nyckelorden har tagits fram med hjälp av GRI:s riktlinjer G3.0 som förklarar hur en CSR- redovisningen ska tolkas (Gamerschlag, Möller och Verbeeten 2011). Gamerschlag, Möller och Verbeeten (2011) har i en tidigare studie använt sig av GRI:s riktlinjer vid operationalisering av variabler. De framtagna nyckelorden, 9 inom miljöperspektivet och 20 inom det sociala perspektivet, finns bifogad i bilaga 1. Förekomsten av nyckelorden i årsredovisningarna har dokumenterats med hjälp av sökfunktionen i Adobe Reader. Vid sökningen har olika bøjningar av orden tagits med.

Körner och Wahlgren, (2002) förklarar att ett begrepp oftast har olika betydelser för olika individer. Därför kan dålig operationalisering leda till ett dåligt resultat och tvärtom kan bra operationalisering leda till bra resultat.

4.4.2 Oberoende variabler

Styrelsens ålder, och besittningstid har mätts i årtal och informationen har tagits från årsredovisningar. Styrelsens kön och nationalitet har mätts via identifiering av namn och bild i årsredovisningar. Information om aktier och optioner har hämtats från årsredovisningar.

Styrelsens kulturella mångfald mättes som mångfalden av nationalitet. Kodningen utgick från medlemmarnas namn, fotografier och beskrivningar som föreskrivs i årsredovisningen samt källor som finns tillgängliga på Internet (Umans & Smith, 2013).

Jämställdhet i styrelsen mättes som andel av manliga respektive kvinnliga styrelseledamöter. En styrelse med endast kvinnor representerades av 0 och en styrelse bestående av endast män representerades av 1. På så sätt kategoriserades könen i varje styrelse under benämningen 0 och 1. Den undersökta mångfalden beräknades fram utifrån att vi dividera andelen kvinnor i styrelsen genom det totala antalet styrelseledamöter (Umans & Smith, 2013).

Ålder mättes som standardavvikelsen för styrelseledamöterna åldrar, vilket anges i de årliga årsredovisningarna. Besittningstid i styrelsen mättes som standardavvikelsen för direktörernas mandatperiod i deras nuvarande positioner, som anges i den årliga rapporten (Umans & Smith, 2013).

4.4.3 Kontrollvariabler

Ägarandel, skuldsättningsgrad och antal anställda (logaritmerat) har tagits med som kontrollvariabler eftersom de i tidigare studier har förklarat redovisningen av CSR. Storleken av antal anställda respektive omsättningen, användes som den naturliga logaritmen av båda för att begränsa spridningen av variabeln (Yammeesri & Herath, 2009).

Yamneesri och Herath (2009) skriver att organisationens storlek mättes som antalet anställda i organisationen och kontrollerades eftersom det ofta utmärker stordriftsfördelar, vilket de större företagen har jämfört med de mindre och medelstora organisationerna.

Ägarandelen har visat sig påverka miljörapporteringen. Ju högre ägarandel, desto mer benägna är företagen till att miljörapportera. Wang och Coffey, (1992) påstår även att ju mer spridning det förekommer inom ägarandel, desto mer kommer företag att fokusera på miljöaspekten, vilket leder till att företaget kommer att miljörapportera betydligt mer. Företag med mindre spridning inom ägarandelen fokusera på att vara mer effektiva, det vill säga att man fokuserar mer på pengar istället för att ta hänsyn till miljöperspektivet (Wang & Coffey, 1992).

Regressionsmodellen kontrollerades för industrin även om det inte påverkar resultatet, fast det var därmed inte presenterat i rapportanalysen. Industrin användes som en kontrollvariabel för att kontrollera industrieffekter på resultatet i redovisningen (Hoskisson 1987).

Det har kodats enligt SIX (Scandinavian Information Exchange), som också användes i tidningen Dagens Nyheter och representeras av dummyvariabler. Dessa branscher identifierades som: finans, sjukvård, tillverkning, informationsteknik, konsument, media, råvaror, telekom och service (Umans & Smith, 2013).

Gamerschlag *et al.* (2011) förklarar att företag med hög lönsamhet förknippas ofta med hög grad av miljöredovisning. Skuldsättningsgrad tillsattes som en kontrollvariabel eftersom den enligt agentteorin, kan göra att belastade chefer känner sig pressade och på så sätt tvungna till att prestera ännu högre för att öka företagets prestationsförmåga. Den variabeln anses vara kontinuerlig och är definierad som D/E (Skulder + avsättningar) / (Eget kapital + minoritetsandelen) (Umans & Smith, 2013).

4.5 Validitet och reliabilitet

Validitet innebär och förklarar hur trovärdig och giltig informationen är. Informationen som vi har samlat in till hjälp för vår studie, via vetenskapliga artiklar samt elektroniska källor, har visat sig vara giltiga. Detta har vi kunnat bekräfta genom att analysera och säkerställa tidigare studier som har utförts av andra forskare. Patel och Davidsson (2003) bekräftar att det är

resultatet som jämförs med verkligheten och kollar om det stämmer för att veta om informationen är giltig. Samtidigt så ifrågasätter man forskarens resultat gentemot vad forskaren tänkt sig undersöka och om kopplingen var trovärdig och valid. När det kommer till vår undersökning, tillämpar vi relevant litteratur och artiklar kring hållbarhetsredovisningen som hjälper oss att nå hög validitet. För att lyckas nå en högre validitet har vi valt att göra en kvantitativ undersökning, då vi analyserar och undersöker årsredovisningar respektive hållbarhetsredovisningar. För att lyckas nå en högre validitet, ska informationen som inhämtats vara giltig (Patel & Davidsson, 2003).

Därefter passar begreppet reliabilitet in som beskriver och förklarar hur pålitlig respektive trovärdig en undersökning/studie är. Bryman och Bell (2005) menar att om vi återigen genomför exakt samma undersökning bör studiens resultat och slutsats visa likheter, om man då väljer att genomföra studien på ett liknande sätt. På så sätt bekräftar undersökningen att informationen har varit pålitlig.

5. Empiri och Analys

I analyskapitlet sammanförs studiens referensram med dess empiriska resultat. I slutet av kapitlet sammanfattas analysen.

5.1 Deskriptiv statistik

Variablerna beskrivs främst var för sig och därefter kan man förklara sambandet mellan de olika variablerna (Djurfeldt, Larsson, & Stjärnhagen, 2010). Univariat analys förklarar och presenterar företagens fördelning på bransch och börslistor. På liknande sätt presenteras även de beroende variablerna samt de oberoende variablerna.

Denna studie omfattas av 120 företag och Tabell 5.1.1 visar deras fördelning på börslistorna. Som vi kan se utifrån Tabell 5.1.1 är de fördelade med ungefär hälften på Large Cap och hälften på Medium Cap.

Tabell 5.1.1 Börslistor

	Frekvens	Procent
Large Cap	58	48,3%
Medium Cap	62	51,7%
Totalt	120	100,00%

Tabell 5.1.2 visar den beskrivande statistiken för samtliga variabler. Ur tabellen kan avläsas vad medelvärdet och standaravvikelsen för våra variabler är.

Tabell 5.1.2		
Beskrivande Statistiken		
Variabler		
<i>Beroende</i>	Medelvärde	St. Avv.
Sociala perspektivet	67,3217	66,49793
Miljö perspektivet	69,3304	85,02618
Totala Soc.+Miljö	136,6522	140,61706
<i>Oberoende</i>		
Antal kvinnor	0,2768	0,1277
Kulturell mångfald	0,4676	0,57519
Ålderns diversitet	7,3405	2,68023
Diversitet i besittningstid	4,1922	3,01402
<i>Kontroll</i>		
Styrelsens storlek	8,2522	2,21178
Antal anställda LN.	7,9775	2,17628
Skuldsättningsgrad	2,8427	6,1875
Ägarandel	36,89	16,619

Tabell 5.1.3 visar CSR-redovisning som i denna studie är uppdelad på två perspektiv, det sociala perspektivet och miljöperspektivet. I miljöperspektivet ingår 9 nyckelord medan i det sociala perspektivet ingår 20 nyckelord vilket innebär att i det totala perspektivet ingick det sammanlagt 29 nyckelord. Det förekom att företag inte nämnde ett enda nyckelord från miljöperspektivet i års- eller hållbarhetsredovisningen och det fanns företag som inte nämnde något nyckelord från det sociala perspektivet.

Av tabellen 5.1.3 kan utläsas att miljöperspektivet nämndes som mest 398 gånger medan nyckelord från det sociala perspektivet nämndes som mest 303 gånger. I genomsnitt nämnde företagen nyckelord ur miljöperspektivet 69,13 gånger och ur det sociala perspektivet 66,17 gånger. Miljöperspektivet hade ett högre medelvärde än det sociala perspektivet trots att det ingår mer än dubbelt så många nyckelord i det sociala perspektivet. Det tyder på att företagen lägger mest fokus på miljöperspektivet i CSR- redovisningen.

Tabell 5.1.3 CSR- redovisning uppdelad i två perspektiv, miljö och sociala perspektivet.

	Nyckelord	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Sociala perspektivet	20	0	303	66,17	64,8
Miljö perspektivet	9	0	398	69,13	84,44

Tabellerna nedan 5.1.4 och 5.1.5 redovisar studiens olika nyckelords minimumvärde, maximumvärde, medelvärde och standardavvikelse. Det nyckelord som användes flitigast i års- och hållbarhetsredovisningar var Emissions. Emissions nämndes som mest 230 gånger av ett enskilt företag och förekom i genomsnitt 26,86 gånger i års- och hållbarhetsredovisningarna.

Tabell 5.1.4 Nyckelord miljöperspektivet

Nyckelord	Minimum	Maximum	Medelvärde	Stanardavvikelse
Recycle	0	47	3,54	6,23
Energy Consumption	0	45	8,12	10,34
Renewable energy	0	40	237	5,5
Biodiversity	0	28	1,42	3,95
Emission	0	230	26,86	40,94
Waste	0	134	16,16	23,13
Spill	0	18	0,93	2,56
Environmental impact	0	58	9,98	10,37
Environmental protection	0	8	0,76	1,38

Tabell 5.1.5 Nyckelord sociala perspektivet

Nyckelord	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Employment	0	76	18,48	15,05
Employee turnover	0	10	1,23	1,77
Collective bargaining	0	18	1,51	2,97
Collective agreement	0	10	1,06	2,17
Occupational health	0	18	1,5	3,44
Occupational safety	0	2	0,08	0,31
Training	0	85	15,98	17,94
Diversity	0	44	4,72	7,23
Equal opportunity	0	7	1,05	1,58
Human rights	0	84	7,77	13,4
Discrimination	0	12	1,8	2,6
Freedom of association	0	11	0,96	1,99
Child labor	0	31	0,73	3,04
Forced labor	0	13	0,38	1,61
Compulsary labor	0	3	0,22	0,69
Corruption	0	46	5,33	8,45
Product responsibility	0	4	0,43	0,089
Customer health	0	2	0,11	0,36
Customer safety	0	1	0,07	0,25
Customer satisfaction	0	52	2,56	6,44

5.2 Statistisk analys

Vi antar att våra variabler är normalfördelade då vår undersökning inkluderade mer än 100 observationer (Djurfeldt, Larsson, & Stjärnhagen, 2010). Variabeln som beskriver *antal anställda* logaritmerades.

Av tabellen 5.2.1 kan utläsas om våra oberoende respektive beroende variabler har något samband med varandra. Vi kan notera att det förekommer sex signifikanta samband. Styrelsens storlek har en positiv inverkan på hållbarhetsredovisningen. Vi kan även se att antal anställda har en inverkan på hållbarhetsredovisning dvs. ju fler anställda företaget har desto mer kommer man att rapportera. Ju större styrelse företaget har desto mer kommer företaget att rapportera inom sociala, miljö och den totala summeringen utav sociala och miljörapporteringen. Våra resterande variabler visar inget signifikant samband.

En intressant korrelation vi tycker är viktigt att påpeka är, att ju större styrelsens storlek är, desto mer kommer kulturell mångfald, kön och ålder att påverkas.

Tabell 5.2.1 Korrelationsmatris

Variabler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Sociala aspekter	1										
2. Miljö aspekter	,718**	1									
3. Totala miljö & soc.	,907**	,944**	1								
4. Kön	-,085	-,081	-,089	1							
5. Kulturell mångfald	,138	,098	,125	-,049	1						
6. Ålder	,057	,103	,089	-,042	-,166	1					
7. Besittningstid	,062	,003	,032	-,083	-,141	,234	1				
8. Styrelsens storlek	,364**	,245**	,320**	,071**	,119**	,060**	,037	1			
9. Skuldsättningsgrad	-,093	-,096	-,102	,022	,200	,039	,029	-,032	1		
10. Storleken anställda	,446**	,282**	,382**	-,026**	,232**	-,141**	,001	,53**	,095**	1	
11. Ägarandel	-,040	-,037	-,041	,051	,062	,124	-,003	-,005	-,037	-,166	1

*Korrelationen är signifikant på 0,05-nivån

**Korrelationen är signifikant på 0,01-nivån

5.3 Hypotesprövning och regression analys

I följande avsnitt redovisas vår hypotesprövning genom regressionsanalys (Anova- modellen). Genom att titta på riktningskoefficienten kan man avgöra om det förekommer något positivt eller negativt samband mellan beroende och oberoende variablerna.

Utifrån tabellerna 5.3.1, 5.3.2 och 5.3.3 kan vi konstatera att alla tre regressionsmodellerna är signifikanta eftersom de är under 1 % - nivå. Modellens F-värde ligger på 5,444, 2,902 samt 4,514 som förklarar omfattningen av hållbarhetsredovisning. På så sätt kan vi påvisa att modellen är signifikant.

Justerad förklaringsgrad är proportionen av den beroende variabeln, som kan förklaras av variationen i den oberoende variabeln. För att bedöma den statistiska betydelsen av resultatet, är det nödvändigt att titta i tabellerna 5.3.1, 5.3.2 och 5.3.3.

I tabellerna 5.3.1, 5.3.2 och 5.3.3 visar och förklarar justerad förklaringsgrad att de oberoende variablerna visar 24,4 %, 12,1% och 20,4 % variation till de beroende variablerna. Det resulterar i ett bra värde eftersom man strävar efter att få den justerade förklaringsgraden till ett värde som ligger mellan 15-30%

Man tittar på koefficienten för att se varför och vilka variabler som är signifikanta. Undersökningen visar att det förekommer signifikant samband på samtliga tre regressionsanalyser genom att titta på företagets antal anställda (Se tabell 5.3.1,5.3.2 och 5.3.3). Ju fler anställda företaget har desto mer benägna är de att hållbarhetsredovisa. Vi kan även se ur tabell 5.3.1 att styrelsens storlek har ett signifikant samband inom det sociala perspektivet.

VIF- värdet visar om det finns multikollinearitet och om de oberoende variablerna, korrelerar med varandra. Om de korrelerar så blir det fel i modellen, men det förekommer inte i detta fall (se tabell 5.3.1, 5.3.2 och 5.3.3) eftersom VIF ligger under 2,5 (Pallant, 2010). Undersökningens VIF-värde ligger mellan 1,028–1,40. Med hjälp av riktningskoefficienten kan vi avgöra om eventuella samband förekommer mellan våra variabler. Genom att titta på regressionsanalysen kan vi konstatera att det förekommer ett signifikant samband på variabeln *antal anställda* på samtliga tre regressionsanalyser. När det gäller variabeln *styrelsens storlek* kan vi se att det förekommer ett signifikant samband på regressionsanalysen ur det sociala

perspektivet (se tabell 5.3.1). Det förekommer inget signifikant samband på någon av de resterande variablerna.

Tabell 5.3.1 Regressionsanalysen (Anova- modellen)

Sociala perspektivet	Sign.	Std. β	VIF	Std. Er.
<i>Kön</i>	0,254	-0,096	1,028	44,085
<i>Kulturell mångfald</i>	0,654	0,040	1,163	12,793
<i>Ålder</i>	0,397	0,075	1,118	2,112
<i>Besittningstid</i>	0,849	-0,017	1,114	1,860
<i>Styrelsens storlek</i>	0,099*	0,161	1,362	2,849
<i>Skuldsättningsgrad</i>	0,479	-0,062	1,111	0,905
<i>Ägarandel</i>	0,885	-0,012	1,044	0,330
<i>Antal anställda LN.</i>	0,000**	0,430	1,400	2,962
F-Värdet	5,444			
Adj. R2	0,244			
Signifikant värdet	0,000			

Tabell 5.3.2 Regressionsanalysen

Miljö perspektivet	Sign.	Std. β	VIF	Std. Er.
<i>Kön</i>	0,289	-0,097	1,028	62,733
<i>Kulturell mångfald</i>	0,476	0,069	1,163	18,204
<i>Ålder</i>	0,118	0,149	1,118	3,006
<i>Besittningstid</i>	0,420	-0,076	1,114	2,646
<i>Styrelsens storlek</i>	0,714	0,038	1,362	4,054
<i>Skuldsättningsgrad</i>	0,368	-0,085	1,111	1,288
<i>Ägarandel</i>	0,744	-0,030	1,044	0,470
<i>Antal anställda LN.</i>	0,001**	0,364	1,400	4,215
F-Värdet	2,902			
Adj. R2	0,121			
Signifikant värdet	0,006			

Tabell 5.3.3 Regressionsanalysen

Tot. soc. + miljö perspektivet	Sign.	Std. β	VIF	Std. Er.
<i>Kön</i>	0,232	-0,104	1,028	97,657
<i>Kulturell mångfald</i>	0,509	0,061	1,163	28,339
<i>Ålder</i>	0,165	0,126	1,118	4,679
<i>Besittningstid</i>	0,546	-0,054	1,114	4,119
<i>Styrelsens storlek</i>	0,326	0,098	1,362	6,311
<i>Skuldsättningsgrad</i>	0,369	-0,081	1,111	2,006
<i>Ägarandel</i>	0,783	-0,024	1,044	0,731
<i>Antal anställda LN.</i>	0,000**	0,422	1,400	6,561
F-Värdet	4,514			
Adj. R2	0,204			
Signifikant värdet	0,00			

$p < .10$, * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

* förekommer signifikant under 10 %.

** förekommer signifikant skillnad under 2,5 %

Regressionsmodellen kontrollerades för industrin, även om det inte påverkar resultatet. Det utslöts från presentationen av analysen.

Styrelsens ålder, Styrelsens kön, Styrelsens nationalitet och styrelsen besittningstid var inte signifikant korrelerade vare sig med miljöperspektivet eller med det sociala perspektivet vilket medför att det inte finns något stöd för våra hypoteser.

Hypotes 1: Fler antal kvinnor i styrelsen har ett positivt inflytande i omfattningen av hållbarhetsredovisningen

Hypotes 2: Ålderns diversitet i styrelsen har ett positivt inflytande i omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

Hypotes 3: Diversitet i besittningstid av styrelsen har en positiv effekt på omfattningen i hållbarhetsredovisningen.

Hypotes 4: Kulturell mångfald i styrelsen har ett positivt inflytande på omfattningen i hållbarhetsredovisningen.

Positivt inflytande på hållbarhetsredovisningen visade sig inte vara signifikant, gentemot vad hypoteserna hävdar. Undersökning visar att mer forskning måste göras om huruvida styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Den viktiga anmärkning vi kommit fram till är att företagets antal anställda visar ett positivt signifikant samband.

Det förklarar att ju fler anställda ett företag har desto mer benäget är företaget att hållbarhetsredovisa, vilket anses trovärdigt. Om företaget har många anställda måste man hållbarhetsredovisa vissa faktorer som till exempel förklarar hur företaget värnar om miljön samt hur samtliga anställda bidrar till ett ökat resultat både inom hållbarhets- och finansiell redovisning. Det är även viktigt att nämna att styrelsens storlek visade ett signifikant samband inom det sociala perspektivet.

Ett annat signifikant samband som vi kunde konstatera var styrelsens storlek. Ju fler styrelsemedlemmar företaget har desto mer kommer de att rapportera om det sociala perspektivet.

6. Slutsats och diskussion

Det avslutande kapitlet presenterar våra slutsatser samt egna reflektioner över uppsatsen. Kapitlet avslutas med förslag på vidare forskning

6.1 Slutsatser

Syftet med uppsatsen har varit att undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Undersökningen har gått ut på att analysera styrelsens egenskaper som innefattar styrelsens kön, ålder, kulturell mångfald och besittningstid. Vi har undersökt om styrelsens egenskaper har ett positivt inflytande på omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

Könstillhörigheten är en viktig faktor vad gäller styrelsens egenskaper men utifrån vårt empiriska resultat har vi inte kunnat påvisa att flertalet kvinnor har en positiv inflytande på omfattningen av hållbarhetsredovisningen. Eftersom kvinnor i allmänhet värdesätter socialt ansvar betydligt mer än män och är mer engagerade i miljöfrågor, kan man föreställa sig att det skulle förekomma ett signifikant samband. Vårt resultat stödjer inte Hypotes 1: *Fler antalet kvinnor i styrelsen har ett positivt inflytande på hållbarhetsredovisningen i företaget.* Vi kom fram till att det inte förekommer något signifikant samband mellan styrelsens kön, trots att kvinnor lyfter fram det sociala ansvaret, medan män fokuserar mer på den ekonomiska ställningen.

Tidigare forskning tyder på att styrelseledamöternas ålder har ett stort inflytande på hur styrelsen står i förhållande till hållbarhetsredovisning. Då det inte förekommer någon större åldersskillnad i de företag vi undersökt, har vi inte kunnat dra övergripande slutsatser. Detta har skapat svårigheter för vår undersökning för att kunna dra övergripande slutsatser. Då tidigare forskning tyder på att det förekommer en korrelation i åldern gällande hållbarhetsredovisningen, har det påvisats att yngre styrelseledamöter lägger större fokus kring miljöfrågor.

Vårt empiriska resultat kunde urskilja detta och därefter kunde vi dra egna slutsatser om att det inte förekommer någon signifikant skillnad gällande styrelsens ålder, vilket medför att den inte stödjer vår hypotes.

Hypotes 2: Ålderns diversitet i styrelsen har ett positivt inflytande i omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

När det kommer till styrelsens besittningstid kan man anta att av en styrelse med mer erfarenhet, förväntar man sig att dessa styrelsemedlemmar har större påverkan. De har ett bredare synsätt på hållbarhetsutvecklingen. Tidigare forskning visar att en styrelseledamot kan vara omotiverade vid arbete under längre tid med samma VD, vilket är viktigt att ta hänsyn till om man vill åstadkomma en effektivare bolagsstyrning. Trots detta resulterar vår undersökning i att det inte finns något signifikant samband och därmed inte stödjer vår hypotes.

Hypotes 3: Diversitet i besittningstid av styrelsen har en positiv effekt på omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

Resultat av tidigare forskning visar att en homogen styrelse är bättre på kort sikt medan en styrelse med blandad etnicitet är bättre på långt sikt, när det gäller att uppnå företagets framtida mål. En heterogen styrelse kan skapa konflikter som slutligen kan inverka skadligt på företaget. Kulturell mångfald fungerar som en signal till allmänheten om företagets engagemang kring socialt ansvar, vilket påverkar allmänhetens uppfattning om dess resultat. Med hjälp av vår undersökning har vi inte kunnat påvisa att det finns något positivt signifikant samband.

Hypotes 4: Kulturell mångfald i styrelsen har ett positivt inflytande på omfattningen av hållbarhetsredovisningen.

Enligt agentteorin har större företag (Large Cap & Medium Cap) högre styrelsekostnader, vilket innebär att de behöver lämna ut mer hållbarhetsinformation. Detta kommer i sin tur att bidra med balans vad gäller styrelsekostnaderna, men det finns fortfarande en otydlig bild av vad variabeln mäter.

Den institutionella teorin förklarar hur företag försöker efterlikna varandra för att på så sätt minska konkurrensen. Företag försöker ta efter och vara lik konkurrenterna för att öka fördelarna i legitimitet. Enligt normativ isomorfis, är det också viktigt för företag att följa lagar och regler som är ansedda av samhället. Exempelvis är företag tvungna att följa redovisningslagen.

Det är viktigt att företag gör en skillnad av beslut och utförande. Företag kan påstå sig arbeta inom ett visst område, vilket de i själva verket inte alls gör. Företag har även kapacitet till att fuska med sin hållbarhetsredovisning. Företag kan redovisa om miljön men i företagets årsredovisning visas det inga som helst miljöåtgärder. (Deegan & Unerman, 2006)

Slutligen visar resultatet av vår undersökning att det inte förekommer något positivt samband mellan våra hypoteser. Resultatet tyder på att det inte spelar någon roll vad gäller styrelsens egenskaper för att få företag till att förbättra sin hållbarhetsredovisning. Inga variabler visade sig positivt signifikanta och därför stödjer inte analysen våra hypoteser.

Den viktiga anmärkning vi kommit fram till är att företagets antal anställda visar en positiv signifikant samband. Det förklarar att ju fler anställda ett företag har desto mer benägna är företaget att hållbarhetsredovisa, vilket anses trovärdigt eftersom om företaget har många anställda så måste man hållbarhetsredovisa olika faktorer som till exempel förklarar hur företaget värnar om miljön samt hur samtliga anställda bidrar med ett ökat resultat både inom hållbarhets- och finansiella redovisningen. När det gäller styrelsens ålder diversitet så kan vi konstatera att den är väldigt nära till ett signifikant värde vad gäller 10 % - nivå. Av tabell 5.3.1 man utläsa att en annan viktig faktor är styrelsens storlek, som visar ett signifikant samband. Det förklarar att ju större styrelsen är, desto mer kommer man att rapportera inom det sociala perspektivet. Viktigt att även uppmärksamma är, att om styrelsestorleken ökar så kommer även ålder, kön och kulturell mångfald att öka.

6.2 Förslag till vidare forskning

I vår studie har vi undersökt hur styrelsens olika egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Vi har utifrån en kvantitativ metod undersökt hur företagsstyrelser inom Large Cap och Medium Cap påverkar hållbarhetsredovisningen.

Ett förslag till fortsatt forskning skulle kunna vara att genomföra en kvalitativ undersökning, där man skulle kunna gå in mer på djupet om hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Ännu ett förslag till en fortsatt forskning skulle kunna vara att undersöka hur företagets egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen. Istället för att undersöka hur styrelsens egenskaper påverkar hållbarhetsredovisningen, kan man undersöka hur företagets egenskaper påverkar hållbarhetsredovisning. Man skulle kunna titta närmare på

intressenterna som är en faktor i företaget och se hur de i sin tur påverkar hållbarhetsredovisningen i företaget.

Referenslista

Adams, C., & Zutshi, A. (2004). Corporate Social Responsibility: Why Business Should Act Responsibly and Be Accountable. *Australian Accounting Review*. Volym 14, s 31-39.

Adams, M. B. (1994). Agency Theory and the Internal Audit. *Managerial Auditing Journal* Volym 9, Nr 8, 1994.

Akhtaruddin, M., & Haron, H. (2010). Board ownership, audit committees' effectiveness, and corporate voluntary disclosures. *Asian Review of Accounting*. Volym 18 Nr 3, 2010.

Ax, C., Johansson, C., & Kullvén, H. (2011). *Den nya Ekonomistyrningen*. Uppl. 3:2. Malmö: Liber AB.

Barkland, M & Ljungberg, M. (2010) *Konsten att hållbarhetsredovisa*, SIS. Stockholm.

Bergström, S., Catasús, B., & Ljungdahl, F. (2002). *Miljöredovisning*. 2 uppl. Malmö: Liber AB.

Bohlen, G.M., Diamantopoulos, A., Schlegelmilch, B.B., & Sinkovics, R.R. (2003). Can socio-demographics still play a role in profiling green consumers? A review of the evidence and an empirical investigation. *Journal of Business Research* Volym 56, 2003, Nr 6, s 465-480.

Bonazzi, L., & Sardar, M.N. I. (2006). Agency theory and corporate Governance A study of the effectiveness of board in their monitoring of the CEO. *Journal of Modelling in Management*. Volym 2, Nr 1, 2007, s7-23.

Braun, .M.R., & Latham, S.F. (2007). The governance of going private transactions: The leveraged buyout board of directors as a distinctive source of value. *Management Decision*. Volym 45, Nr 5, s 866-882.

Broberg, P., Tagesson, T., & Collin, S-O. Y. (2009). What explains variation in voluntary disclosure? A study of the annual reports of corporations listed on the Stockholm Stock Exchange. *Journal of Management and Governance*. Volym 14, s 351-377.

Broberg, P., Tagesson, T., Collin, S-O. Y., & Umans, T. (2012). Mechanisms of corporate governance going international: Testing its performance effects in the Swedish economy 2004. *Baltic Journal of Management, Volym 8, Nr 1, 2013, s.79 – 101.*

Bryman, A., & Bell, E. (2005). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 1 uppl. Malmö: Liber AB.

Clarke, J., & Gibson, M.S. (1999). The use of corporate social disclosures in the management of reputation and legitimacy: a cross sectoral analysis of UK top 100 companies. *Business Ethics: A European Review. Volym 8, s 5-13.*

Cunningham, S. (2002). Theoretical perspectives of corporate environmental disclosures in annual reports. *Central Queensland University: Faculty of Business and Law.*

Dahya, J., & McConnell, J.J. (2005). Outside directors and corporate board decisions. *Journal of Corporate Finance. Volym 11, Nr 1–2, s 37–60.*

Deegan, C., & Unerman, J. (2006). *Financial accounting theory*. Maidenhead: McGraw Hill Education.

De Giovanni, P. (2010). Do internal and external environmental management contribute to the triple bottom line? *International Journal of Operations & Production Management. Volym 32, Nr 3, 2012.*

Demirbas D. & Yukhanaev A.(2011) Independence of board of directors, employee relation and harmonisation of corporate governance Empirical evidence from Russian listed companies. *Employee Relations Volym. 33 Nr 4, 2011.*

Denscombe, M. (2006). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur AB.

Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktygslåda - samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*.(2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Dunn, P., & Sainty, B. (2009). The relationship among board of director characteristics, corporate social performance and corporate financial performance. *International Journal of Managerial Finance*. Volym 5, Nr 4, s 407-423.

Eisenhardt, M.K. (1989). Agency Theory: An Assessment and Review. *Academy of Management Review*. Volym 14. Nr 1, s 57-74.

Galani, D., Gravas, E., & Stavropoulos, A. (2011). The relation between firm size and environmental disclosure. *International Conference On Applied Economics*.

Gamerschlag, R., Möller, K., & Verbeeten, F. (2011). Determinants of voluntary CSR disclosure: empirical evidence from Germany. *Review of managerial science*. Volym 5, Nr 2-3, s 233-262.

Gibson, K., & O'Donovan, G. (2007). Corporate governance and environmental reporting: an Australian study. *Corporate Governance: An International Review*. Volym 15, Nr 5, s. 544-956.

Gomez-Haro, S., Aragon-Correa, J.A., & Cordon-Pozo, E. (2011). Differentiating the effects of the institutional environment on corporate entrepreneurship. *Management Decision* Volym 49, Nr 10, s 1677-1673.

Granados, A.C., & Gamez, G.G. (2010). Sustainability and triple bottom line: key issues for successful Spanish school principals. *International Journal of Educational Management*. Volym 24, Nr 6, 2010.

Grankvist, P (2009). *CSR i praktiken - Hur företag kan jobba med hållbarhet för att tjäna pengar*. Malmö: Liber AB.

Halme, M., & Huse, M. (1997). The influence of corporate governance, industry and country factors on environmental reporting. *Scandinavian Journal of Management*. Volym 13, Nr 2, 1997, s. 137-157.

Hoskinsson, R.E. (1987). Multidivisional structure and performance: The Contingency of Diversification Strategy. *The Academy of Management Journal*. Volym 30, Nr 8, s135-189.

Isaksson, R., & Steimle, U. (2009). What does GRI-reporting tell us about corporate sustainability? *The TQM Journal Volym 21, Nr 2, s 168-181.*

Jacobsen, D. I. (2002). *Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen.* Lund: Studentlitteratur AB.

Johannessen, A., & Tuft, P.A. (2003). *Introduktion till samhällvetenskaplig metod.* Malmö: Liber AB.

Kabir, H.M. (2010). Positive Accounting Theory and Science. *Journal of CENTRUM Cathedra, Volym 3, Nr 2, s 136-149, 2010.*

Körner, S., & Wahlgren, L. (2002). *Praktisk statistik.* 3 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Löhman, O., & Steinholtz, D. (2003). *Det ansvarsfulla företaget – Corporate Social Responsibility i praktiken.* Ekerlids AB.

Moneva, J. M., Archel, P., & Correa, C. (2006). GRI and the camouflaging of corporate unsustainability. *Accounting Forum Volym 30, Nr 2, 2006, s 121–137.*

O'Donovan, G. (2002). Environmental disclosures in the annual report: extending the applicability and predictive power of legitimacy theory. *Accounting, Auditing & Accountability Journal, Volym 15 Nr 3, 2002.*

Pallant, J. (2010). *SPSS Survival Manual: A step by step guide to data analysis using SPSS,* 4th Edition. Open University Press.

Patel, R. & Davidsson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder.* 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Randall, W.S., & Mello, J.E. (2011). Grounded theory: an inductive method for supply chain research. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management Volym 42, Nr, 8/9 2011.*

Rosell, A. (2009). *Få företag i Sverige har hållbarhetsredovisning.* Volym 3, s 19-21.

Rosen, R. (2007). Corporate governance in Germany. *Journal of Financial Regulation and Compliance, Volym. 15 Nr 1, s 30 – 41.*

Saunders, M., Lewis, P. & Thornhill, A (2009). *Research methods for business students, 4th edition*. Prentice Hall.

Shahin, A. & Zairi, M. (2007). Corporate governance as a critical element for driving excellence in corporate social responsibility. *International Journal of Quality & Reliability Management Volym: 24 Nr 7, 2007*.

Skvärvad, P.H. & Bruzelius, L.H. (2011) *Integrerad organisationslära*. Lund: Studentlitteratur AB.

Ujunwa, A. (2012). Board characteristics and the financial performance of Nigerian quoted firms. *Corporate Governance Volym: 12 Nr 5, 2012*.

Umans, T., & Smith, E. (2013). Isolated islands in the upper apex of organizations: In the search of interaction between the board of directors and the top management team. *Corporate Ownership & Control 10 (2), 80-90*

Wallén, G. (1996). *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Wang, J., & Coffey, B., S. (1992) Board composition and corporate philanthropy. *Journal of Business Ethnic. Volym 11, s 771-778*.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive accounting theory: A ten year perspective. *The Accounting Review. Volym 65, Nr 1, 1990, s 131-156*.

Waweru, N.M., Ntui P.P., & Mangena, M. (2011). Determinants of different accounting methods choice in Tanzania: A positive accounting theory approach. *Journal of Accounting in Emerging Economies Volym 1, Nr 2, 2011*.

Webb, E. (2004). Relationships between board structure and takeover defenses. *Corporate Governance, Volym 6, Nr 3, s 268 – 280*.

Wexler, M.N. (2008). Strategic ambiguity in emergent coalitions: The triple bottom line. *Corporate Communications: An International Journal Volym 14, Nr 1, s 57-89*.

Yammeesri, J., & Herath, S.K. (2009). Board Characteristics and Corporate Value: Evidence from Thailand. *Corporate Governance Volym10, Nr 3, s 102-134.*

Yermack, D. (1996). Higher market valuation of companies with a small board of directors. *Journal of Financial Economics. Volym 40, Nr 2, 1996, s 185–211.*

Zahra, S. A. and Pearce, J.A. (1989). Boards of directors and corporate financial performance: A review and integrative model. *Journal of Management, 15, 291–334.*

Zhang, L. (2012). Board demographic diversity, independence, and corporate social performance. *Corporate Governance Volym12, Nr 5, 2012, s253-267.*

Bilaga 1. Intressentmodellen och Triple Bottom Line

- <http://home.swipnet.se/~w-22515/joakim/affide/main.html>

Bilaga: Företagsintressenter (Intressenteorin) *Intressentmodellen: figur 1*

- <http://ecobrooklyn.com/triple-bottom-line-business-model/>

Bilaga: Tripple Bottom Line *Triple Bottom Line: figur 2*

Bilaga 2. CSR-Nyckelord

Det miljömässiga perspektivet

- Recycle
- Energy consumption
- Renewable energy
- Biodiversity
- Emission
- Waste
- Spill
- Environmental impact
- Environmental protection

Det sociala perspektivet

- Employment
- Employee turnover
- Collective bargaining
- Collective agreement
- Occupational health
- Occupational safety
- Training
- Diversity
- Equal opportunity
- Human rights
- Discrimination
- Freedom of association
- Child labor
- Forced labor
- Compulsary labor
- Corruption
- Product responsibility
- Customer health³⁸
- Customer safety
- Customer satisfaction